



Αξιότιμο Πρωθυπουργό της Ελλάδος

κ. Κυριάκο Μητσοτάκη

Κοινοποίηση

κ. Θεόδωρος Σκυλακάκης, Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας

κ. Πέτρος Βαρελίδης, Γενικός Γραμματέας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων, ΥΠΕΝ

κ. Διονυσία-Θεοδώρα Αυγερινούπουλου, Μέλος της Βουλής των Ελλήνων, Πρόεδρος της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Προστασίας Περιβάλλοντος της Βουλής των Ελλήνων.

κ. Κωνσταντίνος Τριάντης, Διευθύνων Σύμβουλος, ΟΦΥΠΕΚΑ

Αθήνα, 1 Φεβρουαρίου 2024

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Εν όψει του 9^{ου} Συνεδρίου για τους ωκεανούς (*Our Ocean Conference*) που διοργανώνει η χώρα μας στην Αθήνα στις 15-17 Απριλίου 2024, με την παρούσα επιστολή οι συνυπογράφουσες περιβαλλοντικές οργανώσεις θα θέλαμε να σας καλέσουμε να προκρίνετε και να ανακοινώσετε, όπως αναμένεται από τη διοργανώτρια χώρα, φιλόδοξες δεσμεύσεις για την αντιμετώπιση των πρωτοφανών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι θάλασσες και οι ωκεανοί μας.

Πιο συγκεκριμένα, σας προτείνουμε να δεσμευθεί η Ελλάδα για την ανάληψη συγκεκριμένης πρωτοβουλίας (συμπεριλαμβανομένων νομοθετικών ενεργειών) **για τη δημιουργία μιας θαλάσσιας προστατευόμενης περιοχής στην Ελληνική Τάφρο.**

Μια τέτοια πρωτοβουλία θα προέβλεπε ρητά και τη θέσπιση προστατευτικών μέτρων για την απαγόρευση δραστηριοτήτων που επιφέρουν σημαντικές επιπτώσεις στη θαλάσσια βιοποικιλότητα, όπως η έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων, συμπεριλαμβανομένων των σεισμικών ερευνών, καθώς και τη ρύθμιση της ναυσιπλοΐας για την αποφυγή συγκρούσεων πλοίων με θαλάσσια θηλαστικά.

Η Ελληνική Τάφρος αποτελεί κρίσιμο ενδιαίτημα για πολλά σημαντικά προστατευόμενα και απειλούμενα θαλάσσια είδη, όπως ο ψυητήρας, ο ζιφιός, η πτεροφάλαινα, το ρινοδέλφιο, η

μεσογειακή φώκια, η θαλάσσια χελώνα *Caretta caretta* κ.α.¹ Επί του παρόντος, πολύ μικρά τμήματα της ελληνικής τάφρου, κατά μήκος των ακτών στο Ιόνιο Πέλαγος και στο δυτικό τμήμα της Κρήτης, έχουν χαρακτηριστεί ως θαλάσσιες περιοχές Natura 2000, χωρίς ωστόσο να έχει θεσπιστεί ένα ολοκληρωμένο προστατευτικό πλαίσιο για τις περιοχές αυτές, ενώ συστάσεις για εθελοντικά μέτρα για την αποφυγή συγκρούσεων πλοίων με θαλάσσια θηλαστικά έχουν εισαχθεί μέσω αγγελιών προς ναυτιλλομένους (Notices to Mariners) που εκδίδει η Υδρογραφική Υπηρεσία του Πολεμικού Ναυτικού. Η δημιουργία μιας προστατευόμενης περιοχής στην Ελληνική Τάφρο είναι κρίσιμης σημασίας για την προστασία των κητωδών και άλλων προστατευόμενων θαλάσσιων ειδών, καθώς και του μοναδικού οικοσυστήματος στο οποίο ζουν.

Με τη δέσμευση αυτή, η Ελλάδα **θα ανοίξει, με ουσιαστικό και έμπρακτο τρόπο, τον δρόμο για την επίτευξη του παγκόσμιου στόχου για την προστασία τουλάχιστον του 30% του θαλάσσιου χώρου** μέσω ενός συνεκτικού, οικολογικά αντιπροσωπευτικού και αποτελεσματικού δικτύου προστατευόμενων περιοχών έως το 2030, και θα παίξει σημαντικό ρόλο στην προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος από αλληλένδετους κινδύνους και απειλές, θέτοντας ουσιαστικές βάσεις για την αναστροφή της απώλειας της βιοποικιλότητας, την ανάσχεση της κλιματικής κρίσης και την προώθηση της γαλάζιας βιώσιμης ανάπτυξης.

Ενώ είναι σαφές πως οι νέες δεσμεύσεις που θα ανακοινώσει η Ελλάδα και οι λοιποί συμμετέχοντες στο *Our Ocean Conference 2024* θα πρέπει να υπερβαίνουν τις υφιστάμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις, θέλουμε να επισημάνουμε ότι **οι έως σήμερα ενέργειες της χώρας μας για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος υπολείπονται των απαιτούμενων ενεργειών**, και δεν συνάδουν με τις διεθνείς και ενωσιακές υποχρεώσεις της. Θυμίζουμε ότι στο διεθνές συνέδριο της IUCN τον Σεπτέμβριο 2021 στη Μασσαλία, αναλάβατε ορισμένες δεσμεύσεις², οι οποίες δυστυχώς παραμένουν μέχρι σήμερα ανεκπλήρωτες.

Παράλληλα με την όποια νέα δέσμευση, είναι αδήριτη ανάγκη να εκπληρώσει η Ελλάδα τις υφιστάμενες διεθνείς και ενωσιακές της υποχρεώσεις σε ό,τι αφορά κρίσιμα ζητήματα προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος και ειδικότερα:

- (i) Να προβεί άμεσα στη **θέσπιση μέτρων διατήρησης για τις θαλάσσιες περιοχές του δικτύου Natura 2000** μέσω της ολοκλήρωσης των ειδικών περιβαλλοντικών μελετών και της έκδοσης των προεδρικών διαταγμάτων και των σχεδίων διαχείρισης όπως απαιτείται από την ενωσιακή και την εθνική νομοθεσία.
- (ii) **Να εκπονήσει και να θεσπίσει άμεσα θαλάσσια χωροταξικά σχέδια** με συμμετοχικό τρόπο, εφαρμόζοντας την οικοσυστημική προσέγγιση και την ολοκληρωμένη διαχείριση του παράκτιου χώρου, και προκρίνοντας την προστασία σημαντικών και ευαίσθητων θαλάσσιων οικοτόπων και ειδών, κατ' εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου. Η έως σήμερα αποσπασματική προσέγγιση για την ανάπτυξη προγραμμάτων, έργων και δραστηριοτήτων στον θαλάσσιο χώρο, χωρίς έναν ολοκληρωμένο χωροταξικό σχεδιασμό, θέτει σε κίνδυνο την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και τη βιώσιμη ανάπτυξη δραστηριοτήτων.

¹ Η IUCN έχει αναγνωρίσει δύο Σημαντικές Περιοχές για τα Θαλάσσια Θηλαστικά (Ελληνική Τάφρος, Αρχιπέλαγος Ιονίου), ενώ η ευρύτερη Ελληνική Τάφρος έχει αναγνωριστεί ως κρίσιμο ενδιάιτημα για τα κητώδη (Cetaceans Critical Habitat) και έχει προταθεί ως θαλάσσια προστατευόμενη περιοχή από τη Συμφωνία για τη Διατήρηση των κητωδών της Μαύρης Θάλασσας, της Μεσογείου και της παρακείμενης περιοχής του Ατλαντικού (ACCOBAMS). Επίσης, η Διεθνής Επιτροπή Φαλινοθηρίας (IWC) έχει συμπεριλάβει την Ελληνική Τάφρο ως περιοχή υψηλού κινδύνου στο Στρατηγικό της Σχέδιο για τον μετριασμό των επιπτώσεων από τις συγκρούσεις με πλοία και έχει διατυπώσει σειρά συστάσεων.

² <https://www.primeminister.gr/en/2021/09/03/27343>

Είμαστε στη διάθεσή σας να συζητήσουμε την πρότασή μας για την ανακοίνωση μιας δέσμευσης εκ μέρους της Ελλάδος για τη δημιουργία μιας θαλάσσιας προστατευόμενης περιοχής στην Ελληνική Τάφρο, και να συμβάλουμε στην επιτυχή διοργάνωση του *Our Ocean Conference* από τη χώρα μας.

Με τιμή,

Οι συνυπογράφουσες οργανώσεις

1. Greenpeace
2. iSea
3. Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία
4. MEDASSET
5. Blue Marine Foundation
6. Cyclades Preservation Fund (CPF)
7. Πέλαγος, Ινστιτούτο Κητολογικών Ερευνών
8. WWF Ελλάς